

Vår referens

Förvaltningsavdelningen
Rättsenheten

Johanna Lindström
040-25 25 24

HÖRBY KOMMUN
Miljönämnden

2010-03-09

Dnr. 2010-80

Klaganden

Shell Exploration and Production AB

Ombud:

Per Molander och Felicia Terenius
Mannheimer Swartling Advokatbyrå AB
Box 1711
111 87 STOCKHOLM

Överklagande av beslut att förbjuda uttag av borrhärnor på fastigheten Oderup 25:4 i Hörby kommun

Beslut

Länsstyrelsen upphäver det överklagade beslutet.

Redogörelse för ärendet

Bakgrund

Efter anmälan från Shell Exploration and Production AB (bolaget) angående djupborrning, kod 13.70 i bilaga till förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (FMH), beslutade miljönämnden i Hörby kommun den 24 september 2009, § 118, att förbjuda verksamheten. Bolaget överklagade nämndens beslut och Länsstyrelsen beslutade den 18 december 2009 (diarienummer 505-75346-09) att upphäva det överklagade beslutet och förelade bolaget att vidta vissa försiktighetsåtgärder med anledning av den anmälda verksamheten. Länsstyrelsens beslut överklagades och Miljödomstolen avslög samtliga överklaganden i dom meddelad den 4 februari 2010. Länsstyrelsen beslut fastslogs därmed. Miljödomstolens dom har överklagats av miljönämnden.

Bolaget inkom den 18 januari 2010 med en tilläggsanmälan, *Förtydligande och tillägg till anmälan om miljöfarlig verksamhet, uttag av borrhärnor i alunskiffer*. I tilläggsanmälan anges bl.a. följande. Antalet transporter till arbetsplatsen kommer att öka till följd av bl.a. att arbetsplatsen ska dimensioneras för att klara ett regn motsvarande 50 mm/dygn, att installationen av skyddsror ner till ett förväntat djup av ca 850 meter kräver ytterligare transporter och att det ska byggas en mötesplats på väg 1062 för att öka trafiksäkerheten. Arbetstiden kommer att förlängas till

totalt ca 13 veckor – allt arbete med anläggande av arbetsväg och arbetsplats kommer endast att utföras under dagtid (07.00-18.00). Borrplatsens storlek kommer att öka till ca 40*50 meter. Bolaget har i tilläggsanmälan bedömt att ändringarna inte kommer att medföra ökade bullernivåer, bullerstörningen kommer att bli mer utsträckt men riktvärden för buller kommer att innehållas bl.a. med hjälp av bullerdämpande åtgärder i anslutning till borrplatsen. Tilläggsanmälan bedöms heller inte medföra att miljökvalitetsnormerna för luft överskrids eller att verksamheten ska bedömas annorlunda än vad miljödomstolen i meddelade domar i frågan gjort.

Överklagat beslut

Med anledning av inkommen tilläggsanmälan beslutade miljönämnden den 25 februari 2010, § 27, att förbjuda den anmälda verksamheten. Beslutet ska gälla omedelbart även om det överklagas. Så som skäl för sitt beslut angav nämnden följande. Miljökontoret har gjort bedömningen att de tidigare handlingar och åtaganden som lämnats in i ärende med dnr 2009-909 av Shell gäller även i detta ärende. Miljökontoret gör bedömningen att den nya anmälan inte innebär någon nämnvärt ändrad risk ur miljösynpunkt mot tidigare inlämnad anmälan. Nämnden gör dock bedömningen att de förändringar som anmälts är av en sådan omfattning, fördubbling av arbetstiden och nästan en femdubbling av antalet tunga transporter, att grannar måste höras och en ny prövning måste göras. Nämnden har därför öppnat ett nytt ärende och på nytt hört grannar. Faktum kvarstår att det är ett stort antal boende runt provborrningsplatsen som har uttryckt stor oro för vad som kan inträffa om provborrningen inte går enligt planerna. Mot bakgrund av att oro för t.ex. olyckor eller andra missöden ska ses som en fristående störning, en s.k. psykisk immission, kan nämnden konstatera att även om sannolikheten för att denna oro ska infrias är mycket liten så är det inte helt uteslutet. Från boende i närheten till den planerade provborrningsplatsen har inkommit fyra intyg från sjukvården, där läkare m.fl. dokumenterar att berörd person känner stor eller mycket stor oro i förhållande till vad som kan ske om det går fel vid provborrningen. Det man främst oroas över är att det grundvatten som används för dricksvattenändamål kan komma att förorenas genom provborrningen. Nämnden bedömer att den planerade provborrningen kommer att medföra så stora olägenheter i form av oro hos de omkringboende att den trots föreslagna försiktighetsmått inte kan tillåtas.

Överklagan

Bolaget överklagar nämndens beslut och anför i huvudsak följande. Frågan om borringens förenlighet med gällande miljölagstiftning och vilka försiktighetsmått som ska gälla för verksamheten har varit föremål för länsstyrelsens och miljödomstolens prövning. Miljödomstolen har i sin dom slagit fast att riskerna för skador eller olägenheter på miljön till följd av borringen måste anses som ytterst obetydliga och att det inte är motiverat varken med ett förbud mot verksamheten, ett föreläggande om tillståndsplikt, en skärpning av de meddelade försiktighetsmåten eller en föreskrift om andra begränsningar i möjligheten att bedriva den anmälda verksamheten. Tilläggen har delvis föranletts av att projektet anpassats till närboendes synpunkter och att extra försiktighetsmått har vidtagits på grund av den oro som framförts. Dessa tillägg till anmälan utgör inte skäl för att nu göra en annan bedömning av verksamheten än tidigare. Det är fortfarande fråga om en tillfällig verksamhet som inte kommer att medföra några oacceptabla störningar för omgivningen. Riskerna med själva borringen är, såsom Miljödomstolen funnit, ytterst obetydliga. Beslutet bör därmed upphävas och förordnandet att beslutet ska gälla omedelbart bör inhiberas.

Nämnden har i yttrande motsatt sig bolagets samtliga yrkanden.

Skäl för beslutet

Bolaget har yrkat att det överklagade beslutet ska inhiberas. Då Länsstyrelsen nu tar upp ärendet för slutlig prövning föranleder bolagets inhibitionsyrkande inte någon särskild åtgärd.

Fastigheten där verksamheten ska utföras är inte detaljplanerad, omfattas inte av något riksintresse och är inte heller skyddad genom annan skyddsbestämmelse. Ca 600 meter från borrplatsen finns område av riksintresse för naturvården. Ca 1,3 km från borrplatsen återfinns naturreservaten Sniberups Fälad och även Natura 2000-område, habitat. Närmaste bostadshus ligger ca 200 meter från arbetsområdet.

Enligt 9 kap 1 § miljöbalken (MB) definieras miljöfarlig verksamhet som utsläpp av avloppsvatten, fasta ämnen eller gas från mark, byggnader eller anläggningar i mark, vattenområden eller grundvatten, användning av mark, byggnader eller anläggningar på ett sätt som kan medföra olägenhet för människors hälsa eller

miljön genom annat utsläpp än de som ovan angetts eller genom förorening av mark, luft, vattenområden eller grundvatten eller användning av mark, byggnader eller anläggningar på ett sätt som kan medföra olägenhet för omgivningen genom t.ex. buller, skakningar eller annat liknande.

Enligt 9 kap 3 § MB avses med olägenhet för människors hälsa störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig.

Enligt 9 kap 6 § MB är det förbjudet att utan tillstånd eller innan anmälan har gjorts anlägga eller driva miljöfarlig verksamhet. En anmälningspliktig verksamhet får påbörjas tidigast sex veckor efter det att anmälan har gjorts, om inte tillsynsmyndigheten bestämmer annat.

Enligt punkten 13.70 i bilaga till FMH är djupborrning en anmälningspliktig verksamhet. När ett anmälningsärende är tillräckligt utrett, ska den myndighet som handlägger ärendet meddela föreläggande om försiktighetsmått eller förbud om det behövs, eller förelägga verksamhetsutövaren att ansöka om tillstånd enligt 9 kap 6 § MB. Om sådana åtgärder inte beslutas ska myndigheten underrätta anmälaren om att ärendet inte föranleder någon åtgärd från myndighetens sida i enlighet med 27 § FMH.

Enligt 26 kap 9 § MB får tillsynsmyndigheten meddela de förelägganden och förbud som behövs i ett enskilt fall för att balken med föreskrifter ska efterlevas. Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas.

Länsstyrelsen gör följande bedömning.

Den aktuella verksamheten, djupborrning enligt 13.70 i bilaga till FMH, har i tidigare ärenden varit föremål för prövning. Länsstyrelsen har i beslut den 18 december 2009 (diarienummer 505-75346-09) bedömt att verksamheten inte medför någon sådan olägenhet för miljön eller för människors hälsa att den ska förbjudas. Miljödomstolen har i dom meddelad den 4 februari 2010 anfört att riskerna för några skador eller olägenheter på miljön måste anses som ytterst obetydliga. Det konstaterades också att inte heller oron för verksamheten kan motivera ett förbud. Det har således tidigare konstaterats att den anmälda verksamheten kan tillåtas med de försiktighetsmått som meddelats genom Länsstyrelsens beslut den 18 december 2009. Vad som i nu aktuellt ärende ska prövas är således huruvida de ändringar som tillkommit i och med tilläggsanmälan medför en sådan ändring av verksamheten att den dels ska ses

som en ny verksamhet och dels att den nu medför så stora olägenheter i form av oro hos de kringboende, trots föreslagna försiktighetsmått, att den inte kan tillåtas.

De ändringar som gjorts genom tilläggsanmälan är främst en förlängning av den tid då verksamheten ska pågå, till totalt ca 13 veckor, och en ökning av antalet transporter. Förändringarna beror delvis på utförandet av vissa kompletterande säkerhetshöjande åtgärder.

I frågan om tilläggsanmälan ska ses som en ny anmälan eller inte gör Länsstyrelsen följande bedömning. Det är inte ovanligt att verksamheter ändras på så sätt att tillsynsmyndigheten ska informeras, vilket också framgår av de försiktighetsmått som gäller för verksamheten i fråga. Genom tilläggsanmälningar möjliggör verksamhetsutövaren att tillsynsmyndigheten kan bedriva en god tillsyn. Bolaget har redan tidigare anmält den nu aktuella verksamheten och har förelagts att vidta vissa försiktighetsmått. Tillägg till och ändring av den ursprungliga anmälan bör därför ses som en ändring av den redan inlämnade anmälan och således hanteras inom ramen för detta ärende. Länsstyrelsen finner att det inte kan anses som skäligt att en ändring, som är fullt möjlig att hantera inom ramen för den ursprungliga verksamheten, betraktas som en ny verksamhetsanmälan. Nämnden har således inte haft fog för sitt agerande att upprätta ett nytt ärende till följd av tilläggsanmälan. Om tillsynsmyndigheten bedömer att ändringen av verksamheten är sådan att verksamheten t.ex. ska förbjudas är tillsynsmyndigheten, som en tillsynsåtgärd i enlighet med 26 kap 9 § MB, oförhindrad att förbjuda den anmälda verksamheten. Då nämnden inte haft fog för sitt beslut att se tilläggsanmälan som ett nytt ärende, vartill en ny sexveckorsperiod börjar löpa enligt 9 kap 6 § 4 stycket MB, finns således skäl att redan på denna grund upphäva det överklagade beslutet.

I frågan om tilläggsanmälan medför så stora olägenheter i form av oro hos de kringboende, trots föreslagna försiktighetsmått, att den inte kan tillåtas gör Länsstyrelsen följande bedömning. Länsstyrelsen bedömer att ändringen av verksamheten genom tilläggsanmälan inte kan anses ge upphov till sådana ökade olägenheter för vare sig människors hälsa eller miljön att det finns skäl att vare sig förbjuda eller tillståndspröva verksamheten. Detta med särskilt beaktande av att verksamheten, tilläggsanmälan till trots, avses pågå under en begränsad tid och då riktvärden för externt industribuller inte kommer att överskridas. Även miljökontoret i Hörby kommun har gjort den bedömningen att tilläggsanmälan inte innebär någon nämnvärt ändrad risk ur miljösynpunkt mot tidigare inlämnad anmälan. Länsstyrelsen anser att det är beklagligt att de närboende känner så stark oro inför verksamheten. Då det inte kan anses föreligga någon konkret skaderisk till följd av verksamheten kan denna oro dock inte anses utgöra en sådan

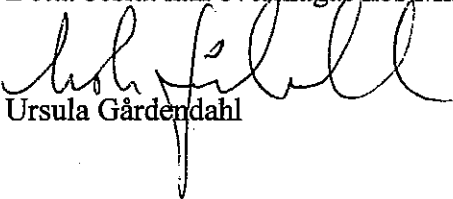

olägenhet att mer ingripande åtgärder, än vad som erfordras i normalfallet, krävs. Nämnden har således inte haft fog för sitt beslut att förbjuda den anmälda verksamheten till följd av de närboendes oro. Det överklagade beslutet ska därför upphävas.

Länsstyrelsen upphäver, mot bakgrund av ovan sagda, det överklagade beslutet i dess helhet. Den aktuella tilläggsanmälan ska således behandlas inom ramen för nämndens löpande tillsyn över verksamheten. De försiktighetsmått som bolaget tidigare ålagts att vidta är således alltjämt gällande och ska därmed också tillämpas på hela den anmälda verksamheten, inbegripande eventuella ändringar, såvida tillsynsmyndigheten inte bedömer att försiktighetsmåtten bör ändras eller att nya försiktighetsmått bör tillfogas. Länsstyrelsen erinrar om att tillsynsmyndigheten inom ramen för den löpande tillsynen kan och ska meddela de förelägganden som behövs i ett enskilt fall men att dessa inte får vara mer ingripande än vad som behövs.

I detta ärende har länsassessor Ursula Gårdendahl varit beslutande och länsassessor Johanna Lindström föredragande. I handläggningen har även Lilian Thurfjell, miljöavdelningen deltagit.

Detta beslut kan överklagas hos Miljödomstolen, se nedan.

Ursula Gårdendahl

Johanna Lindström

Expedition till:

Miljönämnden i Hörby kommun (Delg.kv.)

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om ni vill överklaga Länsstyrelsens beslut ska ni skriva till Miljödomstolen, Växjö tingsrätt. **Överklagandet ska dock skickas till Länsstyrelsen i Skåne län, Rättsenheten, 205 15 MALMÖ.**

Av överklagandet ska framgå vilket beslut ni överklagar (ange diarienummer) och hur ni vill att beslutet ska ändras. Ni bör också tala om varför ni anser att beslutet ska ändras.

Skrivelsen ska undertecknas. Uppge även namn och telefonnummer. Om ni har handlingar eller annat som ni anser stöder er uppfattning bör ni skicka med detta.

Länsstyrelsen måste ha fått ert överklagande **inom tre veckor** från den dag ni fick del av beslutet. Är klaganden part som företräder det allmänna ska överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag beslutet meddelades. Annars kan överklagandet inte tas upp till prövning. Om **förenklad delgivning** tillämpas gäller istället de regler som informerats om i samband med bekräftelsen på överklagandet.

Behöver ni veta mer om hur ni ska göra kan ni kontakta Länsstyrelsen, tel 040-25 20 00 (växel), eller få information på <http://www.lansstyrelsen.se/skane/amnen/Overklaganden/>

